

**Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО ТА УПРАВЛІННЯ ЄС»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2022

**Харків
2022**

Робоча програма навчальної дисципліни «Корпоративне право та управління в ЄС» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 27 с.

Розробник:

Жуков Ігор Миколайович – доцент кафедри права Європейського Союзу,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри права
Європейського Союзу (протокол № 12 від 22 червня 2023 року)

Завідувач кафедри – Яковюк Іван Васильович, доктор юридичних наук,
професор, професор

Завідувач кафедри – Комарова Тетяна В'ячеславівна, доктор юридичних наук,
професор, професор

Зміст

1.	Опис навчальної дисципліни	
2.	Очікувані результати навчання	
3.	Зміст програми навчальної дисципліни	
4.	Обсяг і структура навчальної дисципліни	
4.1.	Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання	
4.2.	Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання	
5.	Форми педагогічного контролю й засоби оцінювання результатів навчання	
6.	Критерії оцінювання результатів навчання	
7.	Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної / заочної форми навчання	
8.	Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Корпоративне право та управління ЄС» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4,0	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини» Спеціальність – 293 «Міжнародне право» Рівень освіти – другий (магістерський)	обов'язкова	обов'язкова
Модулів – 2		Рік підготовки: 2022-2023	Рік підготовки: 2022-2023
Загальна кількість годин - 120		семестр	семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2- 4, самостійної роботи студента – 6 - 8.		2	2
		Лекції	Лекції
		18 год.	6 год.
		Практичні / семінарські заняття	Практичні / семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
82 год.		110 год.	
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	

Мета навчальної дисципліни «Корпоративне право та управління ЄС» – полягає у формуванні теоретичних і практичних знань у сфері правового регулювання діяльності компаній і корпоративного управління в ЄС; з'ясуванні предмета дисципліни та основних тенденцій розвитку правового регулювання діяльності компаній і корпоративного управління в ЄС на сучасному етапі; формуванні фахових знань з ключових елементів транскордонних корпоративних відносин і практичних навичок їх застосування у нормотворчій та правозастосовній діяльності.

Завдання:

– опанування студентами необхідних теоретичних положень, що розкривають сутність і особливості джерел права компаній і корпоративного управління в ЄС;

– освоєння нормативного матеріалу, що є результатом правотворчої діяльності інститутів та органів ЄС а також тих правил поведінки, що формуються у процесі співробітництва ЄС;

– ознайомлення з процесом формування і функціонування інститутів Європейського Союзу, практикою Суду ЄС;

– здійснення аналізу положень установчих договорів ЄС, актів вторинного права ЄС, рішень Суду ЄС для визначення і деталізації ключових понять, які регулюють корпоративні відносини;

– розвиток у студентів навичок самостійного аналізу й оцінки норм та правозастосовної практики в сфері правового регулювання компаній і корпоративного управління в ЄС;

– ознайомлення студентів з формами заснування компаній за правом ЄС, розуміти порядок реєстрації, реорганізації та ліквідації компаній за правом ЄС;

– ознайомлення студентів з методологією отримання інформації щодо різноманітних аспектів права Європейського Союзу, у тому числі знати та розуміти тенденції розвитку правового регулювання компаній і корпоративного права ЄС.

Пререквізити: Європейське приватне міжнародне право, правове регулювання внутрішнього ринку ЄС, Конкуренційне (антимонопольне) право Європейського Союзу, Європейське інтернет-право.

Кореквізити: право СОТ, податкове право, міжнародне податкове право.

Постреквізити: Міжнародне право інтелектуальної власності, Правові аспекти електронної комерції.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

- РН-1. Аналізувати закономірності еволюції інтеграційних процесів, історію та етапи розвитку корпоративного права Європейського Союзу.
- РН-2. Оцінювати зміст основних концепцій та ключових понять корпоративного права ЄС, визначати його особливості та ролі основних свобод внутрішнього ринку ЄС на розвиток корпоративного права Європейського Союзу.
- РН-3. Демонструвати знання системи корпоративного права Європейського Союзу, його джерел та особливостей їх формування і застосування.
- РН-4. Характеризувати основні форми заснування компаній та зміст свободи заснування і економічної діяльності.
- РН-5. Розуміти та демонструвати алгоритм дій та механізми створення компаній за правом Європейського Союзу.
- РН-6. Аналізувати принципи управління корпораціями. Розкривати структуру органів управління корпорацій та обсяг їх повноважень.
- РН-7. Характеризувати європейські стандарти формування статутних фондів компаній.
- РН-8. Виявляти знання правового статусу наднаціональних суб'єктів господарювання, що регулюються правом Співтовариства.
- РН-9. Демонструвати знання міжнародних стандартів фінансової звітності та загальний порядок її складання.
- РН-10. Характеризувати особливості правового регулювання реорганізації компаній за правом ЄС, методи приєднання компаній та специфіку правового захисту різних категорій осіб під час реорганізації компаній.
- РН-11. Пояснювати положення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у сферах законодавства щодо заснування та діяльності компаній, корпоративного управління, а також щодо бухгалтерського обліку та аудиту.
- РН-12. Демонструвати здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі, що виникають під час застосування адаптованого до права ЄС національного законодавства.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність ефективно працювати в міжкультурному середовищі, зокрема розробляти міжнародні проекти та управляти ними.
- ЗК 7. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

- ЗК 9. Здатність до вирішення проблем інноваційного характеру та до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.
- ЗК 10. Уміння працювати (збирати, отримувати, систематизувати та синтезувати) з різноманітною інформацією, та великими обсягами інформації з різних джерел, аналізувати та критично-конструктивно її оцінювати з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних відносин.
- ЗК 11. Здатність використовувати новітні інформаційні та комунікативні технології у професійних цілях.
- ЗК 12. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.
- ЗК 15. Здатність розуміти специфіку предметної сфери і професійної діяльності, приймати обґрунтовані, виважені рішення та усвідомлювати їх етичні наслідки.
- ЗК 16. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з інших галузей знань та видів діяльності, а також здатність працювати в міжнародному фаховому середовищі.

Спеціальних компетентностей:

- СК 3. Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів фізичних, юридичних осіб чи держави при розгляді справ у національних та міжнародних установах та організувати надання юридичних послуг.
- СК 4. Здатність комплексно використовувати вузькоспеціалізовані знання у конкретних сферах регулювання міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, європейського права для вирішення прикладних завдань.
- СК 5. Здатність ефективно забезпечувати адаптацію до права ЄС законодавства України у правотворчому, правоінтерпретаційному та правозастосовному контекстах, надавати правову підтримку євроінтеграційним та євроатлантичним процесам у різних сферах суспільних відносин.
- СК 7. Здатність представляти інтереси України або фізичних і юридичних осіб у міжнародних судових установах, арбітражах, національних судах іноземних держав.
- СК 10. Здатність надавати повну й різнобічну міжнародно-правову оцінку діям суб'єктів міжнародного права.
- СК 12. Здатність здійснювати дослідження та/або запроваджувати інновації у різних галузях та інститутах міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права ЄС.
- СК 14. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід при оцінці міжнародно-правових явищ і міжнародних відносин із використанням юридичного інструментарію.
- СК 15. Здатність ухвалювати рішення в ситуаціях, що вимагають системного, логічного й функціонального тлумачення норм міжнародного права (публічного/ приватного), права Європейського Союзу, а також розуміння особливостей практики їх застосування.
- СК 16. Здатність працювати з міжнародною документацією (договорами, актами міжнародних організацій та органів, тощо), визначати їх правову природу, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами.
- СК. 20. Здатність надавати належну правову оцінку доказів, у юридичній справі та в конкретній процесуальній ситуації, вміння працювати із доказами, вирішувати

задачі із планування та організації юридичного процесу, розв'язання юридичної справи у межах різних юрисдикцій.

- СК. 21. Здатність ефективно комунікувати у міжнародному, мультикультурному середовищі з використанням знань у сфері міжнародного, європейського права та міжнародних відносин.

Програмних результатів навчання:

- ПРН 1. Аналізувати різноаспектні проблеми міжнародно-правового та національно-правового змісту та пропонувати шляхи їх вирішення.
- ПРН 2. Продувати нові ідеї для вирішення практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності.
- ПРН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.
- ПРН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, органах державної влади та місцевого самоврядування.
- ПРН 6. Захищати інтереси власної держави у національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, міжнародних судах та організаціях, зокрема інтеграційних, на міжнародних конференціях.
- ПРН 7. Приймати обґрунтовані рішення на основі отриманих знань з міжнародного публічного, приватного права та права ЄС та усвідомлювати їхні наслідки для різних суб'єктів національного і міжнародного права.
- ПРН 10. Надавати юридичний супровід процесам адаптації різних галузей законодавства України до права Європейського Союзу.
- ПРН 11. Демонструвати навички спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, інших галузей знань та видів діяльності, а також здатність працювати в міжнародному, міжкультурному середовищі; організувати і вести переговори.
- ПРН 15. Характеризувати різні правові системи та механізми їх взаємодії; знання особливостей міжнародної нормативної системи та місця в ній міжнародного права (публічного/приватного), права Європейського Союзу.
- ПРН 17. Здійснювати дослідження з міжнародно-правової тематики, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки та презентувати результати дослідження.
- ПРН 18. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційно-комунікаційні технології і бази даних.
- ПРН 19. Демонструвати знання еволюції, стану та перспектив розвитку правового регулювання різноманітних сфер міжнародного співробітництва, усвідомлювати наслідки конвергенції правових систем в умовах глобалізації та регіональної інтеграції.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні засади регулювання корпоративних відносин в ЄС.

Поняття корпоративного права. Поняття та елементи корпоративних правовідносин. Історично-правова характеристика зародження корпоративних відносин на території Європи. Юридична природа суб'єктів, з корпоративним устроєм. Основні поняття корпоративного права (корпорація, корпоративні правовідносини, корпоративне управління). Сутність корпоративного управління. Моделі корпоративного управління. Учасники корпоративних відносин.

Гармонізація законодавства про компанії в Європейському Союзі. Внутрішній ринок ЄС та вплив основних свобод внутрішнього ринку ЄС на розвиток корпоративного права в ЄС. Особливості та інструменти гармонізації корпоративного права в Європейському Союзі. Методологічні проблеми гармонізації законодавства про компанії та шляхи уніфікації корпоративних відносин в ЄС. Особливості структури корпоративного права ЄС як галузі права ЄС.

Порядок заснування компаній за правом Європейського Союзу. Основні форми організації бізнесу в ЄС: публічні та приватні компанії, партнерські відносини. Форми заснування компаній. Вимоги до процедури реєстрації компаній за правом ЄС. Особливості створення компанії однією особою. Розкриття, дійсність зобов'язань та недійсність компанії. Свобода переміщення компаній в ЄС. Особливості заснування приватних та публічних компаній за національним правом держав – членів ЄС.

Правова характеристика європейських принципів управління корпораціями. Загальні принципи управління корпорацією. Органи управління корпорацією. Обсяг повноважень органів компаній у відносинах з третіми особами у країнах ЄС до гармонізації. Представницькі повноваження органів компаній згідно із Директивами ЄС. Управління та контроль компаній за національним законодавством держав – членів ЄС. Участь працівників в управлінні компанією за законодавством держав – членів ЄС.

Модуль 2. Особливості правового регулювання окремих сфер корпоративних відносин у Європейському Союзі.

Правова характеристика інституту статутного капіталу компаній за правом ЄС. Правове регулювання статутного капіталу компаній у державах-членах ЄС до гармонізації. Правове регулювання статутного капіталу компаній згідно з Директивами ЄС. Статутний капітал публічних та приватних компаній: основні вимоги та процедура формування. Фінансування компаній. Акціонерний капітал. Кредитний капітал. Облігації компаній. Позабалансові угоди. Ефективність капіталовкладень.

Фінансова та інша звітність компаній за правом Європейського Союзу. Німецький та англійський принципи фінансової звітності до уніфікації. Міжнародні стандарти фінансової звітності IAS/IFRS та Директиви ЄС про порядок складання фінансової звітності. Загальні принципи складання

звітності. Баланс. Складання прибутків та збитків. Управлінський звіт. Публікація річної фінансової звітності. Консолідована фінансова звітність. Значення гармонізації норм про фінансову звітність для функціонування Спільного ринку ЄС. Аудит.

Наднаціональні компанії у праві ЄС. Європейське об'єднання з економічних інтересів (EEIG). Порядок, умови створення та структура. Перспективи діяльності EEIG. Європейське товариство (SE). Правове регулювання діяльності Європейського товариства. Порядок та умови створення. Структура, статутний капітал, фінансова звітність та порядок ліквідації Європейського товариства. Перспективи діяльності SE. Інші компанії у праві ЄС. Європейський кооператив (SCE). Приватне товариство з обмеженою відповідальністю (SUP). Групи компаній. Законодавство Європейського Союзу про групи компаній (Умови формування та функціонування груп). Національне законодавство держав – членів ЄС.

Правове регулювання реорганізації компаній у праві Європейського Союзу. Правове регулювання реорганізації компаній згідно з Директивами ЄС. Транскордонне співробітництво у сфері реорганізації компаній. Методи приєднання компаній. Транскордонне злиття компаній. Відповідність національному законодавству. Вимоги, що регулюють формування та розкриття інформації. Купівля активів та акцій. Захист акціонерів та кредиторів. Контроль і публічність, та наслідки злиття компаній. Поглинання компаній. Умови договору та порядок поглинання компаній. Контроль за поглинанням та захист акціонерів від поглинання компаній. Захист третіх осіб під час реорганізації компанії за правом ЄС.

Особливості виконання програми з адаптації корпоративного законодавства України до права Європейського Союзу. Правові засади адаптації права України до права ЄС. Інституційне забезпечення адаптації права України до права ЄС. Механізм та етапи адаптації права України до права ЄС. Етапи та плани адаптації корпоративного законодавства України. Методологія адаптації корпоративного законодавства України до законодавства ЄС.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні засади регулювання корпоративних відносин в Європейському Союзі.				
		<i>Тема 1.</i> Поняття корпоративного права. Поняття та елементи корпоративних правовідносин.		2	2	8
		<i>Тема 2.</i> Гармонізація законодавства про компанії в Європейському Союзі.		2	2	10
		<i>Тема 3.</i> Порядок заснування компаній за правом Європейського Союзу.		2	2	10
		<i>Тема 4.</i> Правова характеристика європейських принципів управління корпораціями.		2	4	12
		<i>Разом</i>		8	10	40
		Модуль 2. Особливості правового регулювання окремих сфер корпоративних відносин у Європейському Союзі.				
		<i>Тема 5</i> Правова характеристика інституту статутного капіталу компаній за правом ЄС.		2	2	8
		<i>Тема 6</i> Фінансова та інша звітність компаній за правом Європейського Союзу.		2	2	8
		<i>Тема 7.</i> Наднаціональні компанії у праві ЄС.		2	2	8
		<i>Тема 8.</i> Правове регулювання реорганізації компаній у праві Європейського Союзу.		2	2	10
		<i>Тема 9.</i> Особливості виконання програми з адаптації корпоративного законодавства України до права Європейського Союзу .		2	2	8
		<i>Разом</i>		10	10	42
		Усього годин / кредитів ECTS		18	20	82

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні засади регулювання корпоративних відносин в Європейському Союзі.				
		<i>Тема 1.</i> Поняття корпоративного права. Поняття та елементи корпоративних правовідносин.		1	1	12
		<i>Тема 2.</i> Гармонізація законодавства про		1	1	12

		компанії в Європейському Союзі.			
		Тема 3 Порядок заснування компаній за правом Європейського Союзу	1		14
		Тема 4. Правова характеристика європейських принципів управління корпораціями.	1		12
		<i>Разом</i>	4	2	50
		Модуль 2. Особливості правового регулювання окремих сфер корпоративних відносин у Європейському Союзі.			
		Тема 5 Правова характеристика інституту статутного капіталу компаній за правом ЄС.	1	1	12
		Тема 6 Фінансова та інша звітність компаній за правом Європейського Союзу.			12
		Тема 7. Наднаціональні компанії у праві ЄС.	1	1	12
		Тема 8. Правове регулювання реорганізації компаній у праві Європейського Союзу.			12
		Тема 9. Особливості виконання програми з адаптації корпоративного законодавства України до права ЄС.			12
		<i>Разом</i>	2	2	60
		Усього годин / кредитів ECTS	6	4	110

**5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання
результатів навчання***

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Корпоративне право та управління ЄС» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист портфоліо практики Європейського суду з прав людини, захист реферату за ініціативи студента тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента до вивчення поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за п'ятибальною шкалою (1, 2, 3, 4, 5);
- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі тесту чи колоквиумів;

За результатами практичних занять із кожного з двох модулів розраховується кількість балів, що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (опрацювання статистичних даних інститутів ЄС, рішень Суду Європейського Союзу; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою підсумкового контролю знань студентів з дисципліни є іспит.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Корпоративне право та управління ЄС»:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (іспит) max 60
Модуль № 1		Модуль № 2		Індивідуальна (самостійна) робота	
п/з	Тест / Колоквіум	п/з	Тест / Колоквіум		
max 10	max 5	max 10	max 5	max 10	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання з дисципліни «Корпоративне право та управління

ЄС»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	1	Недостатній рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок.
	0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум або тестове завдання	Max 5	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість несуттєвих помилок
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок.
	1	Прогалини в знаннях, студент слабо володіє матеріалом роботи.
	0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна робота	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	8	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	6	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	4	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	2	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18 - 22. Ст. 144.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6>.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу від 15.04.2008р. URL: <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%206655%202008%20INIT>
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергетики та їх державами-членами, з іншої сторони, 2014р. URL: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=248387631&cat_id=223223535
6. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України № 1629-IV від 18.03.2004 р. Відом. Верхов. Ради. 2004. № 29. Ст. 367.
7. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики України: Закон України № 2411-VI від 01.07.2010 р. Відом. Верхов. Ради України. 2010. № 40. Ст. 527.
8. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими співтовариствами та їх державами-членами від 14.06.1994 р. Офіц. вісн. України. 2006. № 24. Ст. 1794.
9. Про Урядовий офіс з питань європейської та євроатлантичної інтеграції: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.08.2014 № 346. Офіц. вісн. України. 2014. № 66. Ст. 67.

10. План дій «Україна - Європейський Союз» від 21.02.2005 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_693

11. Порядок денний асоціації Україна - ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію / Міжнародний документ № 994-990 від 16.06.2009р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_990

12. Угода про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ від 24.06.2010 р. Офіц. вісн. України. 2012. № 1(54). Ст. 227.

13. Угода між Європейським Союзом і Україною про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулювання криз від 13.06.2005 р. Офіц. вісн. України. 2008. № 24. Ст. 726.

14. Договір про заснування Енергетичного співтовариства від 25.10.2005 р. Офіц. вісн. України. 2011. № 1. Ст. 1.

15. Протокол до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським Союзом про загальні принципи участі України в програмах Союзу від 22.11.2010 р. Офіц. вісн. України. 2011. № 92. Ст. 3360.

16. First Council Directive 68/151/EEC of 9 March 1968 on co-ordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, with a view to making such safeguards equivalent throughout the Community. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1968/151/oj>

17. Second Council Directive 77/91/EEC of 13 December 1976 on coordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, in respect of the formation of public limited liability companies and the maintenance and alteration of their capital, with a view to making such safeguards equivalent. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1977/91/oj>

18. Third Council Directive 78/855/EEC of 9 October 1978 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty concerning mergers of public limited liability companies. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1978/855/oj>

19. Fourth Council Directive 78/660/EEC of 25 July 1978 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty on the annual accounts of certain types of companies. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1978/660/oj>

20. Sixth Council Directive 82/891/EEC of 17 December 1982 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty, concerning the division of public limited liability companies. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1982/891/oj>

21. Seventh Council Directive 83/349/EEC of 13 June 1983 based on the Article 54 (3) (g) of the Treaty on consolidated accounts. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1983/349/oj>

22. Eighth Council Directive 84/253/EEC of 10 April 1984 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty on the approval of persons responsible for carrying out the statutory audits of accounting documents. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1984/253/oj>

23. Directive 2005/56/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on cross-border mergers of limited liability companies. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/56/oj>

24. Eleventh Council Directive 89/666/EEC of 21 December 1989 concerning disclosure requirements in respect of branches opened in a Member State by certain types of company governed by the law of another State. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1989/666/oj>

25. Twelfth Council Company Law Directive 89/667/EEC of 21 December 1989 on single-member private limited-liability companies. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1989/667/oj>

26. Directive 2004/25/EC of the European Parliament and of the Council of 21 april 2004 on takeover bids. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2004/25/oj>

27. Council Directive 2001/86/EC of 8 October 2001 supplementing the Statute for a European company with regard to the involvement of employees. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/86/oj>

28. Council Directive 2003/72/EC of 22 July 2003 supplementing the Statute for a European Cooperative Society with regard to the involvement of employees. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2003/72/oj>

29. Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 relating to certain aspects of company law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj>

30. Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts, amending Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC and repealing Council Directive 84/253/EEC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>

31. Directive 2009/102/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 in the area of company law on single-member private limited liability companies. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/102/oj>

32. Directive 2011/35/EU of the European Parliament and of the Council of 5 April 2011 concerning mergers of public limited liability companies. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/35/oj>

33. Directive 2012/30/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on coordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 54 of the Treaty on the Functioning of the European Union, in respect of the formation of public limited liability companies and the maintenance and alteration of their capital, with a view to making such safeguards equivalent. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2012/30/oj>

34. Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC

of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>

35. Council Regulation (EC) No 1435/2003 of 22 July 2003 on the Statute for a European Cooperative Society (SCE). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2003/1435/oj>

36. Council Regulation (EEC) No 2137/85 of 25 July 1985 on the European Economic Interest Grouping (EEIG). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/1985/2137/oj>

37. Council Regulation (EC) No 2157/2001 of 8 October 2001 on the Statute for a European company (SE). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2001/2157/oj>

38. Рішення Суду ЄС C-107/83 Klopp [1983] ECR 2971 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61983CJ0107>

39. Рішення Суду ЄС C-143/87 Stanton [1988] ECR 3877 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61987CJ0143>

40. Рішення Суду ЄС C-19/92 Kraus [1993] ECR I-1663 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61992CJ0019>

41. Рішення Суду ЄС C-2/74 Reyners [1974] ECR 631 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61974CJ0002>

42. Рішення Суду ЄС C-212/97 Centros Ltd [1999] ECR I-1459 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61997CJ0212>

43. Рішення Суду ЄС C-264/96 ICI [1998] ECR I-0000 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61996CJ0264>

44. Рішення Суду ЄС C-55/94 Gebhard [1995] ECR I-4165 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61994CJ0055>.

45. Рішення Суду ЄС C-70/95 Sodemare [1997] ECR I-3395 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61995CJ0070>

46. Рішення Суду ЄС C-81/87 Daily Mail [1988] ECR 5483 URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61987CJ0081>

Підручники

1. Бігняк О. В. Цивільно-правовий захист корпоративних прав в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і

цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2018. 467с.

2. Європейське право: право Європейського Союзу: підручник: у чотирьох кн. / за заг. ред. В. І. Муравйова. Київ: Ін Юре, 2015-2016.

3. Жорнокуй Ю. М., Сліпченко С. О., Жорнокуй В. Г. Корпоративні правовідносини : монографія. Харків : ЕКУС, 2021. 248 с.

4. Правовий захист корпоративних прав за законодавством України та країн Європейського Союзу: Збірник наукових праць за матеріалами XVII Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 вересня 2019 року, м. Івано-Франківськ) / НДІ приватного права і підприємництва імені акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. – Івано-Франківськ, 2019. - 293 с.

5. Корпоративне право України та країн Європейського Союзу: новели законодавства: Збірник наукових праць за матеріалами XVI Міжнародної науково-практичної конференції (5-6 жовтня 2018 р., м.Івано-Франківськ) / НДІ приватного права і підприємництва імені акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. – Івано-Франківськ, 2018. - 199 с.

6. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В. А., Гербет Анджей, Ковалишин О.Р. [та.ін.]; за ред. проф. В.А.Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377с.

7. Корпоративне право : підручник / Ю. О. Гладь, В. М. Мартин, Ю. Я. Самагальська та ін. ; за заг. ред. проф. О. Я. Яворської. Дрогобич : Коло, 2020. 650 с.

8. Корпоративне право крізь призму судової практики : монографія / за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 512 с.

9. Коструба А. В. Корпорація: досвід феноменологічного дослідження : монографія. Київ : Талком, 2021. 406 с.

10. Марущак Я. С. Корпоративні права та обов'язки за законодавством України та Європейського Союзу. дис. канд. юр. наук: 12.00.03 / Одеса, Національний університет «Одеська юридична академія». 2018. 224 с.;

11. Право Європейського Союзу: підручн. / За ред. Р. А. Петрова. 7-ге вид. Київ: Істина, 2017. 384 с.

12. Сазонов В. В. Підстави виникнення корпоративних правовідносин: цивільно-правовий аспект : автореф. ... канд. юрид. наук.: 12.00.03. – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Київ : Національна академія правових наук, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака, 2020. 16 с.

13. Alan Dignam and John Lowry. Company Law (12 th edn), Oxford University Press, 2022, 576 p.

14. Lee Roach. Company Law (2 th edn), Oxford University Press, 2022, 832 p.

15. Nicola de Luca. European Company Law: Text, Cases and Materials (2 th edn), Cambridge University Press, 2021, 598 p.

16. Runesson E M, Guy M L, Mediating corporate governance conflicts and disputes (Focus 2017).

Навчальні посібники

1. Корпоративне право: навчальний посібник / О.В. Гарагонич, С.М. Грудницька, Л.М. Дорошенко [та ін.]; за заг. ред. О.В. Гарагонича, С.М. Грудницької, Л.М. Дорошенко. 2-е вид., випр. і доп. Київ: Видавничий дім «Артек», 2018. 400 с.

2. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації.
URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/03/corporate-governance-code_final_ukr.pdf.

3. Махінчук В.М. Субсидіарна відповідальність кінцевих бенефіціарних власників (засновників, учасників, акціонерів) і посадових осіб за зобов'язаннями юридичної особи – боржника: проблеми теорії і практики

реалізації доктрини зняття корпоративної вуалі»: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 280 с.

4. Репецький В. М. Корпоративне право Європейського Союзу та України : навчальний посібник для студентів галузі знань 0304 «Право» спеціальності 8.03040101 «Правознавство» (для денної та заочної форм навчання) / В. М. Репецький, Я. І. Музика, С. О. Граб; Укоопспілка, Львівська комерційна академія. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2014. 275 с.

5. Цікало В. І. Засада пропорційності здійснення корпоративних прав : монографія / В. І. Цікало. – Вид. 2-ге, перероблене і доповнене. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. – 590 с.

Додаткова література

Статті

1. Бігняк О. Похідний позов та корпоративний договір як засоби захисту корпоративних прав: досвід України. *European political and law discourse*. 2018. Vol. 5. Issue 3. P. 227–236.

2. Бігняк О. В. Захист корпоративних прав відповідно до законодавства Республіки Польща: порівняльний аналіз. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 2. С. 72–74.

3. Бігняк О. В. Теоретико-прикладні аспекти охорони та захисту корпоративних прав держави. *Forum Prava*. 2018. № 3. С. 13–21.

4. Богуш М. К. Захист прав та інтересів суб'єктів корпоративних правовідносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Богуш М. К. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2018. - 21 с.

5. Богуш М. К. Альтернативна форма захисту суб'єктивних корпоративних прав та інтересів учасників корпоративних відносин / М. К. Богуш // *Юридична Україна*. - 2017. - № 11-12. - С. 38-47. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2017_11-12_7

6. Ватраль М., Оверко Г. Управління товариством з обмеженою відповідальністю. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 2. С. 31–35.

7. Вербіцька М., Вакіряк В. Теоретико-методологічне обґрунтування сутності корпоративного спору та особливостей його предметної юрисдикції. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. Вип. 2. С. 111—116

8. Глусь Н.С. Корпорації та корпоративне право: поняття, основні ознаки та особливості захисту : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2000. 23 с.

9. Дорошенко Л. М. Корпоративні договори в національному праві та в праві країн англо-американської правової системи. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 11. С. 83-89.

10. Жук А. Відновлення становища, яке існувало до порушення, як спосіб захисту корпоративних прав. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 4. С. 16–21.

11. Ільченко Г. Організаційно-правові форми юридичних осіб: англійське та українське право. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2021. № 1. С. 32–42.

12. Калініна О.В. Переміщення компаній в межах Європейського Союзу: нові перспективи для юридичних осіб. *Журнал європейського і порівняльного права*. 2018. Т. 9, № 2. С. 27-44.

13. Коваленко І. В., Поєдинок В. В. Медіація в корпоративних спорах. *Право України*. 2021. № 6. С. 117–127

14. Кологойда О. В., Сливінська А. В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення корпоративних спорів. *Право і суспільство*. 2022. № 3. С. 83 – 93

15. Лукач І. В. Теоретичні проблеми правового регулювання корпоративних відносин в Україні : монографія. Київ : Ліра, 2015. 432 с.

16. Сливінська А. В. Поняття, кваліфікувальні ознаки та види корпоративних спорів. *Економіка та право*. 2021, № 2. С. 40—52.
<https://doi.org/10.15407/econlaw.2021.02.040>

17. Спасибо-Фатєєва І. В. Корпоративні права та відносини – сутнісне значення для змін правового регулювання. *Рекодифікація Цивільного Кодексу*

України: перспективи правового регулювання корпоративних відносин : зб. наук. пр. / за ред. д-ра юрид. наук В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2021. С. 133 - 139.

18. Сіщук Л. В. Відповідальність учасників підприємницьких товариств за порушення корпоративного договору. Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. Вип. 20, 2020 р. / Редкол.: Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2020. С. 147 – 152.

19. Харитоновна О. Дослідження проблем корпоративного права. *Право України*. 2014. № 6. С. 93-101.

Інтернет-ресурси:

Офіційний сайт ЄС. URL: <http://europa.eu.int>

Європейський парламент. URL: <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>

Рада ЄС. URL: www.consilium.europa.eu

Європейська комісія. URL: ec.europa.eu

Суд ЄС. URL: <http://curia.europa.eu/>

Європейська Рахункова палата. URL: eca.europa.eu

Європейський Центральний Банк. URL: www.ecb.int

Інформація про законодавчий процес на офіційному сайті ЄС. URL: http://europa.eu/eu-law/decision-making/procedures/index_en.htm

База даних законодавства ЄС. URL: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

Офіційна платформа для громадськості, яка хоче в'язати участь у законодавчому процесі ЄС. URL: http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm

Центр офіційної документації ЄС. URL: publications.europa.eu

Каталоги. URL: www.europa.eu.int/libraries

Європейський простір. URL: <https://euprostor.org.ua/>

Європейська служба зовнішньої дії. URL: <http://www.eeas.europa.eu/>

Представництво ЄС в Україні. URL:
https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk?s=232

Євроінтеграційний портал. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/>

Акти *acquis communautaire*, перекладені на українську мову. URL:
https://centraljust.gov.ua/ndd/european_integration/law_network/translation_act/acts_of_translation

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
кафедри права Європейського Союзу. URL:
<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/623-kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu.html>